

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

حملات اسرائیل و تهدید بازار انرژی جهان

حملات به تأسیسات نفتی ایران، لحظه‌ای خطرناک برای امنیت بازار انرژی جهانی است. هنوز مشخص نیست آسیب فیزیکی به تأسیسات تولیدی ایران خورده باشد اما پیامدهای گسترده‌تر راهبردی همین حالا هم در بازارهای جهانی نفت موج انداخته است. نگرانی گسترده درباره امنیت تأمین انرژی و پیامدهای ترومی ایجاد شده است، هم برای اقتصادهای پیشرفته و هم اقتصادهای در حال ظهور. ایران ۹ درصد از ذخایر اثبات‌شده نفت جهان را در اختیار دارد و اکنون، به‌رغم تحریم‌های طولانی‌مدت آمریکا، بین ۱/۵ تا ۲ میلیون بشکه در روز صادر می‌کند، عمدتاً به چین. تولید نفت ایران، به اندازه عربستان سعودی یا امارات متحده عربی در صحنه جهانی تنیده نیست، اما هر گونه اختلال در تولید نفت ایران یا مسیرهای صادراتی، مثل تنگه هرمز که حدود ۲۰ درصد از جریان تأمین نفت جهان از آن می‌گذرد، خطری نظام‌مند ایجاد می‌کند. بازارها همین حالا هم واکنش نشان داده‌اند. بلافاصله بعد از حملات، قیمت نفت خام برنت بیش از ۶ درصد افزایش یافته و قیمت وست تگزاس اینترمیدیمیت، ۵ درصد بالا رفته است. این تحركات در قیمت‌ها، نه تنها بازتاب نگرانی‌های کوتاه‌مدت درباره تأمین است، بلکه نشانه اضافه شدن هزینه ریسک ژئوپلیتیک، بابت نگرانی از درگیری گسترده‌تر منطقه‌ای هم هست. با ادامه درگیری، ممکن است قیمت‌های بین‌المللی نفت، بیشتر هم افزایش یابند. تحلیلگران انتظار دارند، قیمت سوخت استرالیا، در هفته‌های پیش رو افزایش یابد؛ در شرایطی که هزینه‌های داخلی سوخت با تأخیر به معیارهای بین‌المللی واکنش نشان می‌دهند. نگرانی فزاینده‌ای هست که این درگیری شدیدتر شود. مشخصاً ممکن است اسرائیل، در راهبرد گسترده تضعیف ظرفیت اقتصادی ایران هدف‌گیری تأسیسات نفتی ایران را تشدید کند. اگر چنین شود، فشار افزایشی بیشتری بر قیمت‌های جهانی نفت تحمیل خواهد شد. برخلاف خرابکاری‌های منفرد، کارزار مداوم علیه زیرساخت‌های انرژی ایران احتمالاً منجر به فشار بیشتر بر شرایط زنجیره‌های تأمین جهانی می‌شود. اگر اقدامات تلافی‌جویانه ایران، مسیرهای حمل‌ونقل دریایی یا تولیدکننده‌هایی دیگر را در چار اختلال کند، این تشدید فشار تقریباً قطعی خواهد بود. کشورهای متکی به واردات نفت، به‌خصوص در آسیا، بیشترین آسیب‌پذیری را در مقابل چنین شوک‌هایی در کوتاه‌مدت دارند. هند، پاکستان، اندونزی و بنگلادش، انکای سنگینی به نفت خاورمیانه دارند و هم در مقابل اختلال در تأمین و هم در مقابل افزایش قیمت، آسیب‌پذیری ویژه‌ای دارند. این اقتصادها معمولاً ذخایر راهبردی نفت محدودی دارند و وقتی قیمت نفت افزایش می‌یابد، با فشار بیرونی مواجه می‌شوند. چین، به‌رغم این که بزرگ‌ترین مشتری نفت ایران است، به‌واسطه تنوع تأمین‌کننده و ذخایر قابل توجه، حائل بیشتری در مقابل آسیب دارد؛ اما می‌ثباتی مداوم در خلیج فارس، هزینه‌های باربری و بیمه را حتی برای پالایشگاه‌های چینی هم بالا می‌برد، به‌خصوص اگر تنگه هرمز به محل منازعه تبدیل شود. این تنگه که بین خلیج فارس و دریای عمان است، تنها مسیر دریایی دسترسی خلیج فارس به آب‌های آزاد است. به عنوان مثال، استرالیا مستقیم از ایران نفت وارد نمی‌کند؛ اما قیمت سوخت در آن به معیارهای بین‌المللی گره خورده است. در واکنش به افزایش قیمت نفت در جهان، صرف‌نظر از این که پالایشگاه‌های استرالیا نفت ایران را پردازش کنند یا نکنند، قیمت‌های داخلی در استرالیا افزایش خواهد یافت. این افزایش قیمت، در ادامه زنجیره اثر خواهد گذاشت و هزینه حمل‌ونقل و باربری را در سراسر اقتصاد، بالا خواهد برد. صنایعی مثل کشاورزی، لجستیک، هوانوردی و ساختمان‌سازی، فشار را احساس خواهند کرد و هزینه‌های عملیاتی بالاتر، احتمالاً به مصرف‌کنندگان منتقل خواهند شد. این درگیری ممکن است مسیرهای حمل‌ونقل دریایی جهانی را هم دچار اختلال کند، به‌خصوص اگر ایران با هدف گرفتن کشتی‌ها در دریای سرخ، دریای عرب یا تنگه هرمز توسط نیروهای نیابتی، تلافی کند. هر گونه اختلال این چنینی می‌تواند هزینه‌های بیمه حمل‌ونقل را افزایش دهد، زمان تحویل را به تأخیر بیندازد و هر گونه آسیب‌پذیری از پیش موجود در زنجیره‌های تأمین جهانی را تشدید کند. در مقیاس گسترده‌تر، این شوک به زنجیره تأمین، می‌تواند در بسیاری از کشورها فشار ترومی را کلید بزند. حملات به میادین نفتی ایران و احتمالاً بالا رفتن بیشتر تنش‌ها، تهدیدی تازه برای ثبات انرژی در جهان ایجاد می‌کند. کارزار مداوم هدف‌گیری زیرساخت‌های انرژی در ایران توسط اسرائیل، می‌تواند این خطرات را تشدید کند و منجر به شوک گسترده‌تری در حوزه انرژی شود که بر اقتصادهای واردکننده نفت در سراسر جهان اثر بگذارد. مدیریت ذخایر راهبردی و تعامل دیپلماتیک برای مهار پیامدها اهمیت اساسی خواهند داشت.

یاسمن طاهریان

خبرنگار گروه بین‌الملل

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا میان انزوآگرایان «اول آمریکا» و بقیه جمهوری خواهان حزب خود که از حملات اسرائیل علیه ایران حمایت می‌کنند، گیر افتاده است. از یک طرف انزوآگرایانی قرار دارند که نگرانند اسرائیل بتواند پای ایالات متحده را به جنگ دیگری در خاورمیانه باز کند. در طرف دیگر جنگ‌طلبان و حامیان اسرائیل قرار دارند که سال‌هاست خواستار نوعی از حملات نظامی علیه ایران هستند. به‌نظر می‌رسد ترامپ بین دو طرف گیر افتاده و مدام موضوع خود را تغییر می‌دهد. رئیس‌جمهور آمریکا در عین حال تلاش می‌کند ایالات متحده را از حملات اسرائیل دور نگه دارد اما موفقیت‌آمیز بودن حملات اسرائیل را جشن می‌گیرد و به ایران هشدار می‌دهد که حملات بیشتری در راه است.

ترامپ چندین بار اسرائیل را از حمله به ایران منصرف کرد و گفت که می‌خواهد از طریق مذاکره با ایران به توافق برسد. اندکی پس از شروع حمله، کاخ سفید بیانیه‌ای از مارکو روبیو، وزیر امور خارجه منتشر کرد که در آن تأکید شده بود ایالات متحده در عملیات نظامی اولیه مشارکت نداشته و اولویت آمریکا حفاظت از جان نیروهای آمریکایی در خاورمیانه است.

اما در گفت‌وگوهای بعدی، رئیس‌جمهور آمریکا گفت که روز پنجشنبه با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، صحبت کرده، از برنامه‌ریزی این حملات مطلع بوده و آنها را «عالی» خوانده است. ترامپ در دوران نامزدی ریاست‌جمهوری خود وعده داد به جنگ‌های سراسر جهان پایان می‌دهد و در سخنرانی مراسم تحلیف خود گفت که می‌خواهد به‌عنوان یک رئیس‌جمهور صلح‌طلب در تاریخ باقی بماند. تاکنون، تلاش‌های دیپلماتیک ترامپ برای پایان دادن به جنگ روسیه و اوکراین که وعده داده بود در عرض ۲۴ ساعت اتفاق افتد، یا جنگ میان اسرائیل و حماس، شکست خورده است.

طی چند ماه گذشته، دولت ترامپ تلاش می‌کرد تا توافق هسته‌ای جدیدی را با ایران رقم بزند و نتانیاهو را تشویق کرد تا از هرگونه اقدام نظامی خودداری کند. پس از آغاز حملات موشکی اسرائیل، ترامپ ایران را مقصر دانست که اگر پیشنهاد غنی‌سازی اورانیوم را می‌پذیرفت این حملات اتفاق نمی‌افتادند.

الیوت أبرامز، پژوهشگر ارشد مطالعات خاورمیانه در شورای روابط خارجی خاطرنشان می‌کند که ترامپ موضع خود را در مورد حمله اسرائیل به ایران تغییر داده است. اما او می‌گوید اسرائیل قمار حساب‌شده‌ای انجام داده است که ترامپ هم با آن موافقت می‌کند.

به گزارش نیویورک تایمز، برای بسیاری از جمهوری خواهان، در بحبوحه نگرانی‌های فزاینده مبنی بر نزدیک شدن ایران به توانمندی کامل هسته‌ای حملات نظامی اسرائیل مدت‌هاست که به تعویق افتاده. لیندزی گراهام، سناتور جمهوری خواه کارولینای جنوبی و متحد نزدیک به رئیس‌جمهور آمریکا می‌گوید: «تعداد جمهوری خواهانی که ایران مجهز به سلاح هسته‌ای را تهدیدی برای اسرائیل و جهان نمی‌بینند بسیار کم است. اکثریت قریب به اتفاق جمهوری خواهان از اقدامات نظامی اسرائیل برای خنثی کردن تهدید هسته‌ای ایران حمایت می‌کنند.»

بخش دیگری از هواداران سرسخت ترامپ، دیدگاه دیگری دارند. آنها استدلال می‌کنند که حملات اسرائیل و مداخله آمریکا در این درگیری با دستور کار سیاست خارجی «اول آمریکا»ی ترامپ مغایر است.

برخی از حامیان ماگا استدلال می‌کنند که حملات هدفمند اسرائیل هم به مراکز هسته‌ای و هم هدف قرار دادن فرماندهان ارشد نظامی ایران بخشی از تلاش برای آغاز درگیری بزرگ‌تر و باز کردن پای آمریکا به آن است. مقامات آمریکایی روز جمعه اعلام کردند که پنتاگون ناوهای جنگی و دیگر ادوات نظامی را در خاورمیانه مستقر کرده تا به حفاظت از اسرائیل و سربازان آمریکایی در این منطقه مقابل حملات بیشتر ایران کمک کند.

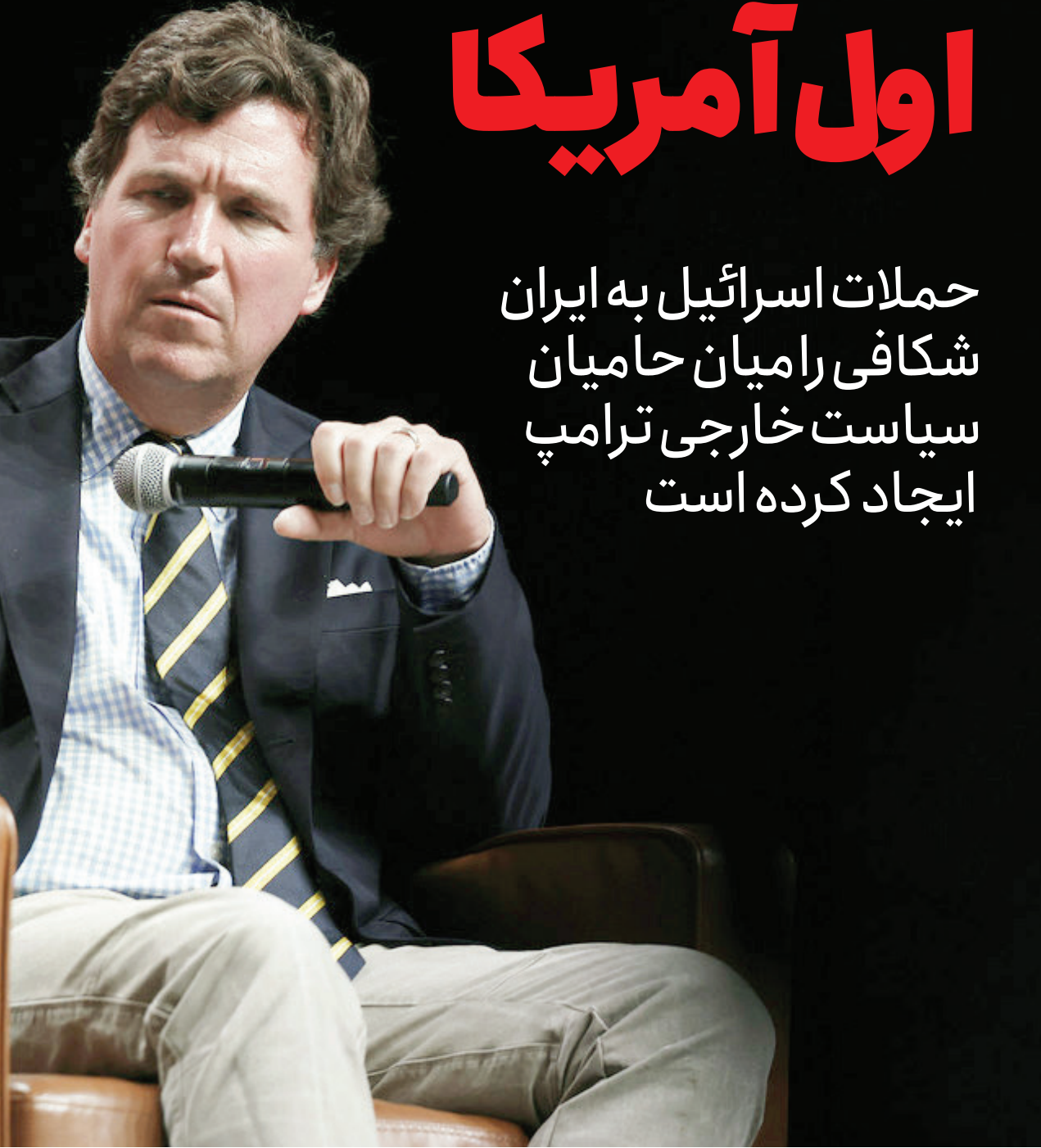
استیو بنن، مشاور پیشین ترامپ که به رئیس‌جمهور آمریکا نزدیک است روز جمعه در پادکست «اتاق جنگ» خود می‌گوید: «نکته اصلی این است که ما نمی‌توانیم قاطعانه وارد جنگی در سرزمین اوراسیا در خاورمیانه یا اروپای شرقی شویم.»

بنن درباره اسرائیل می‌گوید: «شما این کار را کردید. شما کشورتان را در اولویت قرار می‌دهید. دفاع از کشورتان در اولویت است. اشکالی ندارد اما ما هم باید دفاع از خودمان را در اولویت قرار دهیم.»

اما مایکل روبرین، عضو ارشد موسسه امریکن انترپرایز می‌گوید که دولت ترامپ فقط «از کنار زمین فریاد می‌زند». روبرین در ایمیلی می‌نویسد: «ترامپ احتمالاً ایالات متحده را از درگیری دور نگه می‌دارد و پیشنهاد میانجی‌گری می‌دهد اما در این مقطع او اساساً هیچ پیش‌رفتی نداشته است. مسئله اصلی، خود را در کنگره هنگام مذاکره برای کمک به اسرائیل و تکمیل ذخایر

سنگ‌رشک‌ست خورده اول آمریکا

حملات اسرائیل به ایران شکافی را میان حامیان سیاست خارجی ترامپ ایجاد کرده است

عکس: Gettyimages

(نظامی) آن نشان خواهد داد.»

رئیس‌جمهور جمهوری خواه که وعده داد بود که با پایان دادن به «جنگ‌های ناتمام»، آمریکا را دوباره با عظمت می‌کند حالا خود، آمریکا را در سراسیمه‌ی یک جنگ احتمالی جدید قرار داده است.

حالا اقدام بعدی ترامپ مشخص نیست. اما برخی از افراد شاخص در جنبش ماگا (آمریکا را دوباره با عظمت می‌کنیم) از رئیس‌جمهور آمریکا می‌خواهند که پای آمریکا را به جنگی دیگر در خاورمیانه باز نکند.

تاکر کارلسون، مجری سرشناس تلویزیونی و شخصیتی نزدیک به ترامپ می‌گوید که ترامپ در این حملات با اسرائیل همدست شده و اصرار دارد که این جنگ آمریکا نیست.

روز جمعه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و جمهوری خواهان در واشنگتن برای حملات اسرائیل علیه ایران هورا کشیدند اما چندین نفر از دموکرات‌ها بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل را متهم کردند که عمداً مذاکرات هسته‌ای با ایران را به هم زده است.

اسرائیل باوجود اقدامات جنایتکارانه در غزه، حمایت بزرگی در داخل ساز و کار سیاسی آمریکا دارد، حتی با اینکه دموکرات‌ها علناً این اقدامات را محکوم کرده‌اند. جان تون، رهبر اکثریت جمهوری خواهان مجلس سنا از جمله افرادی بود که از حملات اسرائیل حمایت کرد و مایک جانسون، رئیس مجلس نمایندگان هم در تأیید او می‌گوید: «اسرائیل به این نتیجه رسید که برای دفاع از خود باید اقدامی انجام دهد. این کاملاً حق آنها بود.»

▼ نه به جنگی دیگر در خاورمیانه

اظهارات دموکرات‌ها به سمت این حملات اما پیچیده‌تر بوده است. بسیاری از آنها راه‌حل مسئله هسته‌ای ایران را از طریق مذاکره و رسیدن به توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ موسوم به برجام در دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما می‌دانند. ترامپ در دور اول ریاست‌جمهوری خود با تشویق‌های

نتانیاهو از برجام خارج شد اما با شروع دولت دوم خود در اوایل اسفال، از ازسرگیری مذاکرات با تهران حمایت کرد. دموکرات‌ها نتانیاهو را متهم می‌کنند که دستور اجرای حملات علیه ایران، برای پایان دادن همیشگی به مذاکرات هسته‌ای است که همزمان جان آمریکایی‌های مستقر در خاورمیانه را در معرض خطر می‌اندازد.

کریس مورفی، سناتور دموکرات که عضو کمیته روابط خارجی است، می‌گوید: «حمله اسرائیل به ایران که علناً با هدف نابود کردن مذاکرات دولت ترامپ با ایران بود، خطر راه اندازی جنگ منطقه‌ای را به‌دنبال دارد که احتمالاً برای آمریکا فاجعه‌بار خواهد بود و نشانه بیشتری است از اینکه قدرت‌های جهانی از جمله متحدان ما احترام بسیار کمی برای رئیس‌جمهور ترامپ قائل‌اند.» مورفی در ادامه می‌گوید: «این فاجعه‌ای است که ترامپ و نتانیاهو با دست خود درست کرده‌اند و حالا منطقه در خطر یک درگیری جدید و مرگبار قرار دارد.» مورفی تأکید می‌کند که این درگیری ممکن است برای سیاست‌های داخلی نتانیاهو خوب باشد اما احتمالاً برای امنیت اسرائیل، ایالات متحده و بقیه منطقه، فاجعه‌بار خواهد بود.»

تیم کین که او هم مثل مورفی عضوی از کمیته روابط خارجی مجلس سنای آمریکاست، می‌گوید که نمی‌تواند درک کند که چرا اسرائیل در این مقطع زمانی که می‌داند مذاکرات سطح بالا میان ایالات متحده و ایران برای یکشنبه برنامه‌ریزی شده‌اند، حمله پیش‌دستانه انجام می‌دهد.

حملات صبح روز جمعه بحث و جدلی را داغ کرده که سال‌هاست میان جنبش «آمریکا را دوباره با عظمت می‌کنیم» در جریان بوده: آیا «رابطه ویژه» آمریکا با اسرائیل با اصول «اول آمریکا»ی سیاست خارجی سازگار است؟

به گزارش پولیتیکو، این جدال که بین دو شاخه قدرتمند جنبش ماگا در حال وقوع است، در درجه اول در سطح ایدئولوژی است اما تبعات آن فراتر از آکادمی